

GLAS

SLOVENSKE
KULTURNE
AKCIJE

Mesečno poročilo. Izda-
ja tajništvo, Granade-
ros 61, Buenos Aires

LETO II. \ Štev. 3
MAREC 1955

PRED NOVIM LETNIKOM MEDDOBJA

Ko smo pred meseci napisali v članku „Zakaj nova kulturna revija“ nekaj misli o nujnosti obstoja Meddobja in sicer zaradi neke praznote, ki so jo čutili v našem revijalnem tisku mnogi ljubitelji umetnosti in predvsem naši izobraženci, smo bili o tem globoko prepričani. Morda danes, ko smo mogli ob delu izvedeti razna pozitivna ali pa tudi negativna mnenja iz vrst naših izobražencev, še bolj. Morda je res bil zadnji čas, da se je pričelo z novo kulturno organizacijo in njenim delom.

Revija si je nadela vse prej kot prijetno nalogo pokazati, da le ni vse tako zelo v redu, kakor smo si predstavljali. Da ni vse v redu v naši literaturi, da pa tudi ne v nas samih. Predvsem pa združiti krog sebe kvalitetne pisce, ki prav zaradi pomanjkanja prave tribune mnogih problemov niti niso začeli razčiščevati. In kakor se uredniki na eni strani zavedajo, da je še vsa revija daleč od onega vrha, h kateremu s sotrudniki vred stremijo, jim je vendar v zadoščenje, ko tako iz po svetu raztresenih slovenskih kakor tudi iz tujih vrst slišijo besede podpore in razumevanja, kdaj celo navdušenja.

Mnenja vseh sodelujočih so sicer ne samo v nevažnih, kdaj celo v važnih stvareh zelo različna. In je tako prav. Enoten pogled na tudi nevažna vprašanja ni vedno znak notranje harmonije niti ne prinaša vedno pozitivnih posledic. Kljub temu je Meddobje dobilo hrbtnico, dobilo smer. V tem je pa tudi največja vred-

RUĐA JURČEC-PETDESETLETNIK

Dne 1. aprila praznuje svojo petdesetletnico naš predsednik gospod Ruda Jurčec. Čutimo ob tej priliki prijetno dolžnost, da se mu zahvalimo za njegovo neumorno delovanje v organizaciji naše zamejske kulturne aktivnosti, pa tudi za njegovo osebno delavnost, ki jo zdaj izkazuje večjo, kakor kdaj koli prej. Ta čebelično marljivi bralec vsega svetovnega dogajanja stoji tih nekje za javnostjo, dasi ta nenehno živi od njegovih besed, ne da bi vedela, odkod prihaja ta neverjetna razgledanost in načitanost, ki se kaže v njegovih člankih, večinoma brez podpisa. To je Ruda Jurčec, časnikar, ki piše že sedem let v zamejstvu zunanje politične uvodnike in članke v tednik Svobodna Slovenija, ki ji je on v Argentini soustanovnik in glavni pisatelj. Da pa je mogel v zamejstvu razviti tako svojo delavnost in globokost, je posledica njegovega neprenehnega študiranja svetovnega igrišča sil in protisil, političnih in ekonomskih, pa tudi idejnih in kulturnih, da je med Slovenci v zamejstvu malo tako razgledanih ljudi v tej zmedi časa. Jurčec je namreč že v domovini zavzemal viden položaj v našem javnem življenju, kajti kot glavni urednik Slovenca, tega največjega slovenskega dnevnika, je bil pač najvidnejši naš časnikar med vojno ter je zavzemal zato tudi predsedniško mesto Slovenskega časnikarskega društva. Tako je bil prav Jurčec v tistih najnevarnejših letih predstavnik slovenskega časnikarstva, ki ga je vodil previdno mimo vseh čeri s polnim priznanjem. Toda Jurčec do tega položaja ni prišel neprisravljen.

Sin zelene štajerske iz Ormoža se po gimnazijskih študijah ni vpisal na ljubijansko univerzo, pač pa je šel študirat v Pariz politično ekonomske vede ter je diplomiral na visoki šoli za politične vede. Kot tak je napisal s svojega vidika in v knjigi izdal monografično študijo o Janezu Evangelistu Kreku kot slovenski centralni politični postavi polpretekla dobe. V knjigi je zavzel večkrat tudi svoje kritično stališče do njegovega dela v smislu tedaj mladega rodu, ki je doraščal v kritični opoziciji do „očetov“. Nato pa je začel žurnalistično karijero pri Slovincu, sprva kot telefonist in sprejemalec zunanje političnih sporočil, za kar je bil po svojem širokem znanju svetovnih jezikov nadvse usposobljen, nato pa je takoj po odhodu dr. Kuharja prevzel zunanje politični resor, po odhodu dr. Ahčina pa celotno vodstvo Slovenčevega pisanja. V teh letih je deloval tudi pri podtalnih časnikih kakor tudi pri odpornem gibanju, ki je pripravljalo proglašitev slovenske državnosti dne 3. maja. Kot človek na tako izrazito vodilnem položaju v katoliški publicistiki, je zapustil z drugimi vred domovino ter je v emigraciji dal takoj vse svoje jezikovne zmožnosti na razpolago Narodnemu odboru, ki si je veliko koristil z njegovimi prevodi in posredovanjih pri zaveznikih. To zlasti v Rimu. Po prihodu v Argentino je takoj z M. Staretom ustanovil tiskano Svobodno Slovenijo, pomagal ji do materialnega temelja, da smo takoj lahko začeli s svojim emigracijskim listom, ki je še danes glavno torišče Jurčevega dela. Slednji, ki prebira komentarje svetovno političnih dogodkov, naj ve, da bere to, kar piše naš petdesetletnik.

Toda Jurčevevo delo ni samo informiranje emigracije o svetovnih političnih tokovih, temveč se od vsega začetka udejstvuje tudi organizacijsko. Je predsednik slovenskih časnikarjev v emigraciji, marljivi tajnik Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva, ki drži zveze z vsemi evropskimi podobnimi društvi, organiziranimi v Pax Romani, je predstavnik Delovnega občestva za slovenski katoliški inštitut (DOSKI), ki je že pred leti začelo z revijo Vrednote,

nost naše revije, kajti niti kvaliteta sama ni edino merilo: dvajset najbolj izbranih člankov na svetu more namreč sestavljati najbolj idealen „Digest“, pa to še daleč ni revija, še daleč ni to, kar danes vsi potrebujemo.

Meddobje bo še naprej skušalo prikazovati pravilne vrednote v umetniškem življenju, ki so na posled izraz življenja samega, iskati jasnosti, predvsem pa pripraviti ljudi, da premišljujejo o svojem delu in ustvarjanju, o svojih možnostih in dolžnostih, in zlasti da ne zapirajo oči pred živo realnostjo.

Imeti priliko priobčiti misli nekoga, ki desetletja ni prijel peresa v roke, ker jih ni imel kje priobčiti (saj mnogim kulturno delo niti sekundarnega pomena ni). je gotovo velika sreča, ki se pa le da primerjati občutku zadovoljstva, ko neka tiskana misel vzbudi nekemu bralcu dvom o njegovi morda že nepravilno urejeni miselnosti.

Postaviti pred nami samimi pa tudi iz sveta prave vrednote na pravo mesto je in bo še naprej ena glavnih nalog. Kritika je pač najbolj poklicana, da gradi, čeprav mora morda kdaj zgradbo zrušiti skoraj do temeljev. Pa je to edina pot in vsaka neresnost v tem pogledu se nam bo maščevala, kakor se nam je doslej.

V tem oziru bo tudi anketa, katere prvi odgovori bodo priobčeni že v naslednji številki revije, prinesla marsikako odkritje, ne morda vedno prijetno, pa potrebno. Tak roentgenski pregled, iz katerega je seveda treba izvzeti vse osebne primesi, nam more v celoti pokazati marsikakšno nerazumljivost, rešiti marsikako uganke. Neuspeh nekdanjih anket doma in tudi sedanjih v domovini, istočasno z razveseljivim odmevom na našo, pa kaže, da še ni vse izgubljeno in da bomo nekoč prišli na pravo pot, saj nam ni treba drugega kakor prisluhni temu utripu, ki je prišel kdaj z veseljem in kdaj z jezo na papir, vedno pa z ljubeznijo do vsega, kar je naše.

Več bralcev, predvsem pa več naročnikov, katerih vsak je majhen mecen, obenem pa pameten naložnik, bo omogočilo, da iz Meddobja nastane revija, kakor smo si jo vsi skupaj vedno želeli.

ki ji je Jurčec še zdaj urednik in duša. Tam je pisal tudi svoje kulturne glose in eseje. In to delo ga je pripeljalo na čelo Slovenske kulturne akcije, kjer se udejeval ne samo organizacijsko, temveč tudi publicistično. Ob tej funkciji je zdaj še razvil svoje velezanimive literarne koserije ob svetovnih pisateljih in knjigah, kot jih je začel v Svobodni Sloveniji, in zdaj nadaljuje v Meddobju, katerega sourednik je. To literarno glosiranje postavlja Jurčeca med naše najizobraženejše in najduhovitejše esejiste, literarne koserje francoske šole. Iz svoje načitanosti in poznanja najmodernejšega kulturnega idejnega toka v svetu nam nudi te naravnost duhovite poslastice, kakršnih doma nismo bili vajeni. V Meddobju in Vrednotah je tudi Jurčecova literarno-esejistična ustvarjalna sila dobila novega razmaha. Slovenska kulturna akcija zato svojega predsednika ne samo časti in je ponosna nanj, temveč je tudi vesela, da ob tej priliki more pred javnostjo poudariti pomen njegovega dela in ji pokazati človeka, o katerem se je v javnosti kljub temu, da je tako vplivno posegal v njen razvoj, malo govorilo in je malo poznan.

Petdesetletnico praznuje v Buenos Airesu s svojo gospo, kateri se moramo iz srca zahvaliti, da tako sodeluje pri moževem delu, kajti brez nje bi nikakor ne mogel žrtvovati toliko časa svojemu organizacijskemu in esejističnemu delu, kakor ga. Zato ob moževi petdesetletnici gre hvala tudi njej, katerema obema želi Slovenska kulturna akcija:

Še na mnoga leta, srečna leta, za kulturno aktivnost v zamejstvu plodna leta!
td.

KULTURNI VEČERI 1955/56 V BUENOS AIRESU

Slovenska kulturna akcija je izdelala za buenosaireške kulturne večere v letu 1955 celotni okvirni spored, za prve štiri mesece glavne sezone pa ga more javiti tudi že v podrobnostih.

Vprašanje primerne prostora je tudi v drugem letu priprav Akcijo močno zaposlilo. Odboru in upravi so dobro znane zadevne želje njenih članov in prijateljev. Pri izbiri prostora je treba upoštevati različne momente. Po tehtnem preudarku bo zaenkrat najbrž ostalo vsaj za večino večerov pri lanski dvorani v ramoškem župnišču.

Rednih kulturnih večerov bo letos šestnajst in to v štirinajstdnevnih presledkih. Razen uvodnega večera, razstav in morda gledaliških predstav bodo kulturni večeri ob petkih. S tem ustrezemo onim, ki ob sobotah ne delajo; izognemo se sočasnosti svetih ur ob četrtkih in še neki drugi sočasnosti. Poleg rednih kulturnih večerov se bodo vršila še podrobnejša razpravljanja o nekaterih snoveh, ki jih bomo mogli na teh rednih večerih samo splošno obdelati. Tako število kulturnih večerov ne bo zmanjšano, rajši povečano. Tudi diskusijski večeri se bodo vršili kot lani.

Doslej so določeni naslednji redni večeri:

1. Nedelja, 17. aprila ob petih popoldne, najbrž pri Deklevi: **Uvodni večer**. Obravnavanje izseljenske kulturne problematike in predavanje univ. profesorja **dr. Ignacija Lenčeka** o kulturnem življenju v Evropi.

2. Petek, 29. aprila ob osmih zvečer: **Uvod v glasbo**. Vodi prof. **Lojze Geržinič**. Nadaljni večeri bodo sledili po dogovoru s poslušalci.

3. Petek, 13. maja: **Recitacijski večer** sodobne izseljenske poezije in proze.

4. Petek, 27. maja: **Prvi filozofski večer**, tokrat iz po-

dročja pravne filozofije. Predava g. Božo Fink o razvoju etičnega pojmovanja v kazenskem pravu.

5. Petek, 10. junija: Bistvo in problematika umetnine. Govori Marijan Marolt. Predavatelj bo razlago nadaljeval po dogovoru s poslušalci.

6. Petek, 24. junija: V počastitev Narteja Velikonje, ob desetletnici pisateljve smrti.

7. Petek, 8. julija: Drugi filozofski večer. Predava univ. prof. dr. Ignacij Lenček.

8. Med 22. in 24. julijem: Razstava slovenskega impresionizma.

Pozneje so na sporedu med drugimi literarni debatni večer, še dva filozofska večera, Mickiewiczeva proslava ob stoletnici pesnikove smrti, drama Grahama Greena „The Living Room“ v režiji Nikolaja Jeločnika, drama Antona Nováčana „Herman Celjski“ (zadnja, še ne uprizorjena redakcija) v režiji Marijana Willenparta, razstava Milana Volovška in drugo.

Če bi bile potrebne spremembe v sporedu, jih bomo pravočasno sporočili.

RAZSTAVA SLOVENSKEGA IMPRESIONIZMA

Doba impresionizma pomeni v slovenski umetnosti do- sledj najvišji vzpon slikarske ustvarjalnosti. Vzporedno ob moderni v literaturi je zrastle generacija slikarjev evrop- skega formata. Sprva se Slovenci, vklenjeni v spone avstrij- skega provincializma, veličine svojih slikarjev, Groharja, Jakopiča, Jame in Sternena, se niti prav zavedali niso, dokler ni tuja umetnostna kritika opozorila ne le na njihovo umet- niško potenco, ampak zlasti tudi na slovensko samorodnost njihove umetnosti. Po ugotovitvah kulturnih zgodovinarjev slovenstvo v umetnosti nikoli ni prišlo do tako jasnega iz- raza kot prav v delih impresionistov.

Prav zato je Slovenska kulturna akcija že ob ustano- vitvi sprejela v svoj program razstavo slovenskega imp- resionizma in hoče v tekoči sezoni ta del svojega programa uresničiti. Prireditelji se zavedajo, da ne morejo nuditi v Buenos Airesu točnega prereza skozi snovanje impresioni- stov in da tudi ne bodo mogli vseh mojstrov enakovredno prikazati, kar bo prizadelo zlasti Groharja. Da pa dosežejo res vse umetnine iz tega kroga, kar jih je v Argentini, se obračajo z

v ljudo prošnja

na vse lastnike slik slovenskega impresionizma, da jih poso- dijo za razstavo, ki se bo vršila po dosedanjih načrtih v dneh med 22. in 24. julijem t. l. Razstaviti nameravamo tudi dela predhodnikov in sodobnikov, med sodobniki pa le onih moj- strov, ki so se naslonili na impresioniste. Prosimo za dela sledečih slikarjev: 1. predhodniki: brata Janez in Jurij Šu- bic, Ivana Kobilca, Anton Ažbe, Ferdo Vesel; 2. mojstri — impresionisti: Ivan Grohar, Rihard Jakopič, Matija Jama, Matej Sternen; 3. sodobniki: Franc Klemenčič, Ivan Vavpo- tič, Anica Zupanc, Peter Žmitek. V poštev pridejo tudi še dela neposrednih učencev, ki so se učili pri Jami, Jakopiču in Sternenu, vendar samo dela, ki so nastala pod vplivom učiteljev.

Slovenska kulturna akcija se obveže vrniti izposojene slike takoj po koncu razstave v nepoškodovanem stanju. Kdor ima poškodovano sliko in jo je voljan posoditi, mu oskrbi SKA brezplačno strokovno restavriranje.

Pričakujemo enakega razumevanja, kot so ga pokazali lastniki umetnin lani ob razstavi slovenske pokrajine.

IZ PISEM

Dr. Ludovik Puš, generalni tajnik SLS, New York, 10. 9. 54: Iz poročil SKA vidim, da je (Me- štrovičeva) razstava dobro uspe- la. Mislim tudi, da je akcija za rast slovenske kulture v inozem- stvu, kakor je širokopotezno za- snovana, odlična zadeva in da jo je treba vsestransko podpreti. Ti ljudje imajo lepe in velike načrte, ki jih mora vsak Slovenec navdu- šeno pozdraviti. Sedaj vidim, da je na pohodu nekaj idealnega in ve- likega - če bo uspelo! - in sem navdušen. Če bom mogel, bom rad vse storil, da se podjetje razvije in utrdi. (Pismo ni bilo naslov- ljeno nam. Naslovljenec nam ga je šele sedaj odstopil, zato ga ni- smo mogli prej objaviti. Op. taj.)

Prof. dr. Alojzij Šuštar, Švica, 2. 3. 1955: Prejete publi- kacije so me prepričale, da greste naprej po začetni poti in to na tak način in v taki meri, da smemo biti na to kulturno delo res po- nosni. Želim vam obilo božjega blagoslova, duhovnega in tudi ma- terialnega uspeha pri vašem ve- likem delu in poslanstvu.

Minister dr. Bogumil Voš- njak, Washington, 19. 2. 1955: Dragi prijatelji, bodite mi naj- pristranejši pozdravljeni! Vaš pre- vdani B. Vošnjak.

IZ DELAVNIC USTVARJALNIH ČLANOV

Član umetniškega odseka, a- kad. slikar Božidar Kramolc je priredil v dneh od 18. do 31. januarja t. l. retrospektivno raz- stavo svojih linorezov v prostorih Hart House, ki je del torontske univerze.

Pesniška zbirka člana lit. od- seka Branka Rozmana „Na steni spi čas“, o kateri smo poro- čali v prejšnji številki, je na pro- daj v naši pisarni na Granaderos 61. Cena izvodu je 15 pesov.

DVA IZLETA

V poletnih mesecih je priredi- la SKA dva izleta. Prvi se je vr- šil v nedeljo 16. januarja v Lu- ján. Z jutranjim vlakom je od- potovalo 43 članov in prijateljev SKA. V Lujanu je bila najprej sv. maša, nato ogled enega mu- zejev in bazilike. Višek izleta je bilo srečanje s slovaškim pisate- ljem Josefom Hronskym, s čigar

Vabilo za naročbo književnih izdanj za leto 1955/56.

V letu 1955/56. bo izdala Slovenska kulturna akcija naslednje publikacije:

A. REDNA IZDANJA:

1. „Meddobje“. 6 številke. Prvi dve številki izideta skupaj na 128 straneh, nadaljne 4 številke vsaka na 64 straneh, skupaj 384 strani. Urejujeta Zorko Simič in Ruda Jurčec.
2. Vrednote. Zbornik znanstvenih razprav in esejev. Ok. 160 strani. Urejuje Ruda Jurčec.
3. Vladimir Kos — France Gorše, Križev pot prosečih. Kosova pesnitev in 14 Goršetovih laviranih perorisb. 32 strani. Knjigo je opremil Milan Volovšek in izide te dni.
4. Balantičev zbornik. I. Uvod dr. Tineta Debeljaka. — II. Celotno pesnikovo delo. — III. Dve študiji o Balantiču. — IV. Umetniške stvaritve o Balantiču: pesmi (Šarabon, Valiant, Rozman, Dilong, Igor), proza (Jeločnik, Krivec, Vombergar), uglasbitve pesnikovih tekstov (Osana, Pogačar), upodobitve pesnika in ilustracije pesmi (Gorše, Remec Tršar) in fotografije. Ok. 200 strani.
5. Marijan Marolt, Zōri, noč vesela! Roman iz šestdesetih let prejšnjega stoletja. Ok. 300 strani.

B. IZREDNI IZDANJI:

6. Geržinič Lojze, Irenej Friderik Baraga. Oratorij za zbor, soliste in klavir na besedilo Tineta Debeljaka, z linorezi Bare Remec. Ok. 50 strani. S tem oratorijem in uglasbitvami Balantičevih pesmi pričenja Slov. kult. akcija z izdajanjem notnih tekstov izvirne izseljenske glasbe.
7. Đinko Bertonec, Dhaulaghiri. Knjiga, sestavljena po pisateljevem dnevniku s sodelovanjem dr. Vojka Arka. Izvirne fotografije je prispeval Gerhard Watzl. Ok. 200 strani.

- C. 8. Glas SKA. 12 številke, vsaka vsaj 4 strani. Naročnina zanj je všeta v cene rednih izdanj.

Cene posameznim izvodom:

	Argent.	Italija	Avstr.	Franc.	USA etc.
Meddobje 1/2	24 \$	400 L	24 šil.	400 fr.	1.50 dol.
" 3	12 \$	250 L	12 šil.	200 fr.	0.80 dol.
" 4	12 \$	250 L	12 šil.	200 fr.	0.80 dol.
" 5	12 \$	250 L	12 šil.	200 fr.	0.80 dol.
" 6	12 \$	250 L	12 šil.	200 fr.	0.80 dol.
" 1 - 6	70 \$	1.400 L	70 šil.	1.200 fr.	4.— dol.
Vrednote	30 \$	700 L	30 šil.	500 fr.	2.— dol.
Kos - Gorše, Križev pot	15 \$	300 L	15 šil.	200 fr.	1.— dol.
Balantič	35 \$	800 L	35 šil.	600 fr.	2.— dol.
Isto, v platno vez.	45 \$	1.000 L	45 šil.	750 fr.	2.50 dol.
Marolt, Zōri, noč vesela	30 \$	800 L	30 šil.	500 fr.	2.— dol.
Isto, v platno vez.	40 \$	1.000 L	40 šil.	650 fr.	2.50 dol.
Geržinič, Baraga	25 \$	600 L	25 šil.	400 fr.	2.— dol.
Isto, v platno vez.	35 \$	800 L	35 šil.	550 fr.	2.50 dol.
Bertonec, Dhaulaghiri	35 \$	800 L	35 šil.	600 fr.	3.— dol.
Isto, v platno vez.	45 \$	1.000 L	45 šil.	750 fr.	3.50 dol.
Skupaj redna, broširana	180 \$	4.000 L	180 šil.	3.000 fr.	11.— dol.
Skupaj redna, v platno	200 \$	4.400 L	200 šil.	3.300 fr.	12.— dol.
Skupaj izredni, broš.	60 \$	1.400 L	60 šil.	1.000 fr.	5.— dol.
Skupaj izredni, platno	80 \$	1.800 L	80 šil.	1.300 fr.	6.— dol.
Skupaj redna in izredni	240 \$	5.400 L	240 šil.	4.000 fr.	16.— dol.
Skupaj isto, platno	280 \$	6.200 L	280 šil.	4.600 fr.	18.— dol.

KRIŽEV POT PROSEČIH

Prvo letošnje izdanje.

Vladimir Kos — France Gorše, Križev pot prosečih. — Za deveto številko „Meddobja“ je poslal na Irskem življenjski slovenski pesnik Vladimir Kos poleg Makove simfonije še gornjo pesnitev. Poleg uvodne in petdeset pesnitev še štirinajst, ki postajajo postaja Križevega pota eno posvečeno, v kateri kičica vsebuje globoko misel, je res postala stanek pri misli. Tako kiča urednika spoznala, da bi pesnitvi škodilo, če bi jo objavila v reviji, kjer bi jo mogla objaviti samo v strnjeni celoti. Prav tisti čas pa so izvedeli o križevem potu kiparja Franceta Tršeta, o katerem so pisali listi v Severni Ameriki in poleg drugih piscev sam škof dr. Gregor Rožman. Pisali smo pesniku, če mu bi bilo rav, da izdamo Križev pot prosečih skupaj z produkcijami Goršetovega torontskega križevga pota, in pesnik je pristal. Pisali smo kipu, ki je bil tudi zadovoljen, vsaj v načelu. Nekatere postaje je imel fotografirane, drugih ne. Ker so bile umetnine že nameščene v cerkvi ali vsaj že za njih nastitev v Torontu pripravljene, ni mogel jati za enakovredne produkcije vseh 14 postav. Toda Gorše je obljubil več: če torontskih fotografij ne bo mogoče izdelati, bo napravil posebej za to izdajo nov križev pot. Tako je tudi storil in tako predstavlja prvotna knjižnica iz letošnjega knjižnega programa Slovenske kulturne akcije prvo objavo dveh velikih umetnin, ki sta ju ustvarila dva izmed naših najboljših ustvarjalnih članov oba izven našega sedeža, vsak na drugem koncu slovenskega zamejstva.

Pred leti je izdal pesnitev Križev pot pesnica Vida Taufer, ki je k temu vzpodbudil najlepši slovenski križev pot, Bergantov v Stični, kjer je bila Tauferova učiteljica. Uglasbil je njeno pesnitev Matjaž Tomc in to kantato je izvajala Glasbena Matica ob projekcijah Bergantovih postaj. Podobni vzporedni umetnini objavlja sedaj SKA. Vendar ni poznal niti Kos Goršetovega, niti Goršeta. Čeprav sta misel ta daja odobrila, nobeden niti želel ni vpogledati v Kosovega križevga pota. Zaradi tega dajemo v izdajo obvariševo delo Vendar sta si obe umetnini tak sorodni, kot bi druga drugo ilustrirali.

Zunanjo opremo knjigi je napravil slikar Milan Volovšek. S tem delom, ki izide v nekaj dneh, še pred Velikonočjo, nadaljuje Slovenska kulturna akcija dobro tradicijo slovenskih bibliofilskih priznanj. Vsebinsko je pa najzlahtnejša priča življenja in obenem lepote, ki veže vse po svetu z tepeno slovenstvo.

POPUSTI ZA NAROČNIKE

Kdor naroči celotno redno izdanje ali redno in izredno izdanje skupaj, uživa poseben popust. Za naročbo samo izrednih izdanj ni posebnega popusta. Za Argentino smo določili še posebno ceno za plačevanje naročnine v 4 trimesečnih obrokih, plačljivih do 30. IV., 31. VII., 31. X. 1955 in 31. I. 1956. Za inozemstvo zaradi neustreznosti ponovnih nakazil obročne naročnine nismo določili. Če je cena inozemskim naročnikom znižana za malenkostno nižji odstotek kot argentinskimi, je to zato, ker so v znižani naročnini tudi že všete poštnine. Naročnina (razven obročne) je plačljiva do 30. septembra 1955. Kdor do tega časa ne plača celotne vsote, se mu vsa izdanja leta 1955 zaračunajo kot nenaročniku.

NAROČNINA V ARGENTINI:

Redna izdanja, broširana	140 \$
" " , v platno vezana	160 \$
" " , broširana v 4 obrokih po 40 \$	160 \$
" " , v platno vez. v 4 obrokih po 45 \$	180 \$
Redna in izredni izdanji, broširano	200 \$
" " " " , v platno vez.	240 \$
" " " " , broš., 4 a 55 \$	220 \$
" " " " , platno, 4 a 65 \$	240 \$

NAROČNINA ZA ITALIJO IN TRST:

Redna izdanja, broširana	3.600 L
" " , v platno vez.	4.000 L
Redna in izredni izdanji, broš.	5.000 L
" " " " , platno	5.800 L

NAROČNINA ZA AVSTRIJO:

Redna izdanja, broširana	145 šil.
" " , v platno vez.	165 šil.
Redna in izredni izdanji, broš.	205 šil.
" " " " , platno	245 šil.

NAROČNINA ZA FRANCIJO:

Redna izdanja, broširana	2.700 fr.
" " , v platno vez.	3.000 fr.
Redna in izredni izdanji, broš.	3.600 fr.
" " " " , platno	4.200 fr.

NAROČNINA ZA USA, KANADO IN OSTALE:

Redna izdanja, broširana	10.— dol.
" " , v platno vez.	11.— dol.
Redna in izredni izdanji, broš.	14.— dol.
" " " " , platno	16.— dol.

Zaradi pomanjkanja dobrega knjižnega usnja, letos knjig ne bomo vezali v usnje.

Poseben popust za člane Slovenske kulturne akcije.

Redni člani v Argentini, ki imajo poravnano članarino, ter izredni in ustvarjalni člani širom po svetu imajo pri vseh zgornjih cenah 25% popusta.

Važno! VSA DENARNA NAKAZILA **Važno!**

namenjena SKA v Argentini, izpolnite na ime našega blagajnika:

Ladislav Lenček.

V časih, kakršne živimo, so vedno možne ovire, ki bi izdanje ene ali druge publikacije preprečile. Prosimo Boga in upamo, da teh ovir ne bo. Če bi vendar nastopile, ima urednik knjižne zbirke za ta slučaj že pripravljeno gradivo in to za tri različne knjige. Tudi v takem primeru obseg nadomestne publikacije ne bo manjši. Naši naročniki in bralci so se mogli v preteklem letu prepričati, da svojih obljub nismo samo držali, ampak smo znatno povečali obljubljeni obseg Meddobja in Vrednot. Pri Preglju, ki je bil nameravan v velikosti Mertika, smo pa izbrali večji format. Prav tako bomo držali letošnjo obljubo. Rajši nismo hiteli z objavo tega oklica, da smo si mogli napovedane publikacije res zagotoviti in jih pripraviti.

UMETNIŠKA ŠOLA

delom je izletnike podrobno seznanil g. dr. Tine Debeljak. Pisatelj Hronsky je spremljal izletnike v bližnji Jáuregui, kjer so bili opoldne in popoldne gostje v klubu El Timón, ki ga vodi naš prijatelj g. Marinič. Med potjo in v Jáureguiju so se priključili skupini še novi izletniki in tamošnji rojaki, tako da je družba narastla na ok. 60 oseb. — Drugi izlet je bil v nedeljo 27. februarja v mesto Eva Perón. S posebnim avtobusom so se zjutraj odpeljali izletniki, 30 po številu, najprej v župnijo Florencio Varela, kjer župnikuje član filozofskega odseka g. Glavač. Po sv. maši in zajtrku so se podali v park Derechos da Ancianidad. Kosilu v Eva Perón je sledil ogled tamošnje katedrale, ki sta jo razkazala gg. Marolt in D. M. Šijanec, dirigent v operi in profesor na univerzi tega mesta. G. Šijanec je vodil tudi po letnem gledališču in observatoriju. Notranji prostori teh ustanov kot tudi naravoslovnj in etnografski muzej so bili pa zaprti zaradi pustnih prireditev in to po uredbi, ki je izšla šele prejšnji večer. Zato izletniki niso mogli izvesti celotnega sporeda. Na povratku so se ponovno ustavili pri g. župniku Glavaču, kjer je bila večerja. Popoldne se je skupina povečala na 40 oseb.

NOVE KNJIGE V KNJIŽNICI SKA

Etnografija

Narodopisje Slovencev, II. del, Ljubljana 1952. Str. 266. Sodelavci: pok. Anton Breznik (Ljudski jezik), Ivan Grafenauer (Nar. pesništvo), France Kotnik (Bukovniki, ljudski pesniki in pevci, verske ljudske igre, ljudska medicina), Boris Orel (običaji), Marta Ložar (noša), M. Matičetov (kazala).

Bernatzik Hugo, Die grosse Voelkerkunde, Leipzig 1939. I. zv.: 327 str. s 199 slikami; II. zv.: 364 str. z 271 slik.; III. zv.: 372 str. s 86 slikami.

Filozofija

Brumen Vinko, Psihologija in pedagoške vede, Trst 1949. Str. 177. Dar avtorja.

Trstenjak Anton, Psihologija umetniškega ustvarjanja. Ljubljana 1953. Str. 150.

Slovenska kulturna akcija prične letos sredi aprila s svojo slikarsko in kiparsko šolo. S tem izpolnjuje obljubo, ki jo je dala že ob svoji ustanovitvi, ki je pa v prvem letu svojega obstoja še ni mogla izpolniti.

Kot to ni drugače mogoče, je namenjena umetniška šola predvsem mladim slikarskim in kiparskim talentom v Buenos Airesu in okolici. Vendar bodo učitelji radi korigirali tudi od drugod vposlana dela in dali pošiljalcem svoje nasvete.

V šolo more vstopiti vsakdo, ki čuti v sebi nagnjenje k umetniškemu ustvarjanju. Zgolj tehničnemu risanju ta šola ni namenjena: šola je umetniška, ne tehnična. Pouk se bo vršil trikrat tedensko v večernih urah, ob sobotah tudi popoldne.

Na šoli bodo poučevali slikarica Bara Remec (risanje, slikanje, grafiko, kipar France Ahčin (anatomijo, modeliranje, kiparstvo), slikar Milan Volovšek (perspektivo, deskriptivo, risanje, slikanje, grafiko) in M. Marolt (umetnostno zgodovino). Šola bo seznanjala priložnostno učence tudi z drugimi predmeti, ki umetnika zanimajo (estetika, psihologija umetniškega ustvarjanja, arhitekturni slogi, itd.).

Šola bo razdeljena v slikarski in kiparski oddelek. Osnovni predmeti so obema oddelkoma skupni. Le v izjemnih primerih posebnega znanja in darovitosti bo dovoljen istočasni obisk obeh oddelkov. Pouk bo individualen, po sposobnosti in predznanju učencev.

Učenci plačujejo skromno učnino, ki je namenjena nabavi vsem učencem skupnih šolskih pripomočkov. Vodstvo šole bo učencem tudi preskrbelo čim cenejši material (papir, barve, kiparsko orodje), zato naj si teh stvari učenci ne nabavljajo prej sami.

Reflektantje naj se javijo do 10. aprila v tajništvo Slovenske kulturne akcije, Granaderos 61, med osmo in šestnajsto uro, od ponedeljka do sobote.

T. DEBELJAK O PREGLJEVEM ZBORNIKU

Na predvečer izida XI. zvezka Pregljevih Izbranih spisov me je zamikalo, da bi urednika tega razkošnega zbornika, ki ga za pisateljevo sedemdesetletnico vsem Slovincem poklanja Slovenska kulturna akcija, poprosil za nekatera pojasnila o bližnji knjigi. Razgovor, ki se je med nama sprožil, pa se je slednjič sprevil v prezanimiv „intervju“. Zdi se mi primerno, da ga posredujem prijateljem in občudovalcem Pregljeve umetnosti, članom Kulturne akcije in naročnikom naših knjižnih izdanj. Marsikaj povsem novega je povedal, mnogo do zdaj nejasnega je pojasnil dr. Tine Debeljak, pesnik, pisatelj, kritik, literarni zgodovinar in še kaj, mož, ki je čez trideset let zbiral in prebiral gradivo za to izbrano knjigo, ki jo zdaj Kulturna akcija pošilja v svet — v svobodni svet — kot dokaz naše slovenske ljubezni in spoštovanja do enega najzanimivejših pisateljev, ki jih je rodila slovenska mati. Debeljak, ki je tudi sicer urednik knjižnih izdanj Slov. kult. akcije, mi je z njemu lastno prikupnostjo in ljubeznivostjo odgovoril na vsa zastavljena vprašanja. Za vse mu: iskrena hvala!

Našel sem urednika prav pri tiskovnih popravkih poslednjih strani Pregljevega zbornika „Moj svet in moj čas“. Seveda sva bila koj sredi predmeta:

Kako in kdaj si se seznanil s Pregljevo umetnostjo? Kdaj s pisateljem?

Četrtošolec sem bil, v škofovih zavodih. Bil sem takrat naročnik Dom in sveta. Seveda ne na svoje ime — tega nisem smel, marveč na bratovo. Pregelj je takrat veliko pisal v revijo; vojno leto 1917 je teklo. In študentje smo požirali njegove novele, črtice, povesti, balade in drugo. V tistih letih je pisatelj že prevzemal Cankarjevo mesto.

Pisanje tega tolminskega umetnika nas je tako zajelo, da smo ga čez in čez posnemali, celo v šolskih nalogah. Spominjam se še, kako sem v neki takšni nalogi čisto po Pregljevo napisal: „...ali je moj vamp oltar?...“ Seveda mi je pokojni naš veliki slovnicař, prof. A. Breznik nalogo drugi dan vrnil, češ naj le pišem, a Preglja naj nikar ne posnemam!... Bil sem tako že kot četrtošolec od glave do pete zaljubljen v Pregljevo umetnost. Prava sreča pa me je doletela, ko sem se kot šestošolec na počitnicah s Pregljem samim seznanil v neki gostilni med Kranjem in Naklom. Pregelj je bil tiste čase profesor v Kranju. Leto pozneje sva se celo pobratila! In skoraj za tem sem mu iz zavodov zaupno pisal v Kranj, naj kako preskrbi, da bom svoj študij na kranjski gimnaziji skočal; v zavodih mi je namreč pretiła izključitev... Od tistih mojih študentovskih dni naprej se vse do našega begunstva s Pregljem nisva več ločila. Najini obiski so bili pogosti in vsaj zame velike vrednosti.

Kako si pričel misliti na izdajo XI. zvezka Pregljevih Izbranih spisov? Kdo je dal zvezku naslov „Moj svet in moj čas“?

Od prvih svojih vseučiliških dni naprej vneto zbiram Pregljevo bibliografijo. Na univerzi sem predstavljal seminarsko nalogo o njegovi umetnosti. Prvo študijo sem o njem napisal leta 1924. za revijo „Križ na gori“. Ob pisateljevi petdesetletnici pa obsežnejšo študijo v Dom in svet. Tod sem podal tudi ves pregled dotedanjega Pregljevega dela. Zbiral sem in zbiral, izpisoval, shranjeval, stikal po starih časopisih, mesečnikih in revijah in kopičil bibliografijo o tem umetniku naše besede. Mirno lahko rečem, da sem imel skoraj vse, kar je kdaj kjerkoli objavil. Na nesrečo pa v razburkanih majskih dneh pred desetimi leti nisem mogel tega rešiti. Rešil sem samo delo, ki je zdaj natisnjeno v knjigi naše Kulturne akcije. Bojim se močno, da je moja Pregljeva bibliografija za zmeraj izgubljena...

V dneh pisateljeve šestdesetletnice sem bil že sam tudi urednik Doma in sveta. Nujno se mi je zdelo, da takšen važen jubilej s svojimi sodelavci primerno počastim. Bili smo sredi najtrših vojnih in revolucijskih časov. Ampak pisatelja smo vsaj v ožjem krogu počastili; skromno, ker več nismo mogli takrat, a z ljubeznijo, kot jo je ta izmed najstarejših še živih dominsvetovcev prav gotovo zaslužil. Že ta pisatelj je jubilej smo hoteli tudi na zunaj proslaviti bodi z izdajo XI. zvezka njegovih Izbranih spisov, ali pa z natisom nekšnega zbornika njegove umetnosti. Takratni predsednik KTD, pokojni prelat dr. A. Odar je načrt iskreno pozdravil in v celoti odobril. A zaradi laške okupacije smo morali počakati. Pregelj je pač Primorec! Po laškem razsulu pa se je možnost za kakršno koli izdajo Pregljevih del vendarle spet približala. Nagovarjal sem tedaj pisatelja, naj prav za svojo šestdesetletnico 1943. napiše avtobiografijo. Obljubil mi je in se je pisanja tudi lotil; pa je napisano že po nekaj straneh uničil in ni več prijel za pero. Na kak zbornik pa tudi takrat nismo mogli misliti. A s knjižno izdajo ga je bilo treba vsekakor vsaj skromno počastiti. Tako smo potem pri „Slovenčevi knjižnici“ ponovno izdali popravljenno povest „Mlada Breda“; delu sem takrat napisal uvod. Življenjepis pisatelja samega je z zbornikom vred pal v vodo. Tedaj sem zamislil posebno knjigo-biografijo, ki bi bila sestavljena iz njegovih lastnih literarnih stvaritev. Pregledal sem vso drobnjad, kar je je pisatelj kdaj objavil; listal sem po goriških, primorskih, kranjskih in štajerskih časopisih in mesečnikih; zbral sem ves drobiž in vestno izbral vse tisto, kar naj bi posebe osvetlilo pisateljevo življensko pot. Tako mi je uspelo slednjič sestaviti vse umetnikove izpovedi o njegovem lastnem življenju, času in ljudeh, vse pa v njegovi lastni obliki, ki še danes vzdrži vsako ceno. Pregelj sam je bil za moje prizadevanje zavzet; odstopil mi je svoje stare zapiske, pa tudi vse svoje fotografsko gradivo, ki prav sedanjemu našemu zborniku daje še posebno vrednost. In sem ga bil vesel kot pravega bisera. Lahko zatrdim, da je pričujoči XI. zvezek Pregljevih izbranih spisov ves sestavljen iz pisateljevih besed. Vse umetnikovo življenje je v njem, kakor da bi bil resnično sam pisal svoj življenjepis. Vsi ti spisi, povesti, pesmi, literarni utrinki, umetnikova spoznanja in zapiski dovolj očito in krepko pojasnjujejo njegovo rast. Kdor bo prebral to knjigo, bo imel pravičnejšo podobo o Preglju kot občanu svojega časa, kot pa bi si jo mogel ustvariti iz njegovih zgodovinskih veledel. Vsa snov tega zvezka je časovno aktualna, ker je daleč od historizma, ki je pisateljevi umetnosti tako lasten. In to je nedvomno zanimivost, nekaj povsem novega v Pregljevem ustvarjanju. Pregelj sam je na ta izbor pristal, ga korigiral, moje lastne popravke potrdil in mu slednjič sam določil pričujoči naslov — „Moj svet in moj čas“.

Geografija

Velikonja Jože, Evropa. Trst 1954. Str. 191. Dar avtorja.

Melik Anton, Slovenija, I. del. Ljubljana 1935. Str. 393 s 120 slikami, Dar dr. Jože Velikonje.

Geografski vestnik, XXV. Ljubljana 1953. Str. 272. Sodelavci: Anton Melik, Svetozar Ilešič, Cene Malovrh, André Blanc, Vladimir Klemenčič, Željka Vreča, Janez Zupančič, Vladimir Fajgelj, Vladimir Kokole, Danilo Furlan. Dar dr. J. Velikonje.

Revije

Theatre World (London). — Theatre Arts (Chicago). — Sic (Caracas. Članek Lojzeta Ilje: Lucha desesperada en la Europa Central). — Geographia (Paris). — Tout Savoir (Paris). — Match (Paris). — Plaisir de France (Paris). — Hrvatska revija (Buenos Aires). — Akademik (St. Louis).

RAZPIS LEPOSLOVNIH NAGRAD SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE ZA LETO 1955

Po darežljivosti neimenovanega mečena je Slovenska kulturna akcija mogla razpisati za leto 1955 „Božične leposlovne nagrade“ v skupnem znesku 10.000.— argentinskih pesov, z namenom, da se poživijo slovensko knjižno ustvarjalno delo.

1. Nagrade so tri in sicer v zneskih: 5.000.—, 3.000.— in 2.000.— argentinskih pesov.

2. Prispevki morajo biti izvirna niti delno ne objavljena ali izvajana leposlovna dela (roman, drama, zbirka novel ali pesmi).

3. Sodelovati more vsak kjer koli živeči slovenski književnik.

4. Rokopise je treba poslati do 31. oktobra 1955 in sicer v dveh na stroj pisanih izvodih na naslov: Slovenska kulturna akcija - Leposlovne nagrade - Granaderos 61, Buenos Aires, Argentina.

5. Rokopisi morajo biti opremljeni s šifro. Pravo ime ali psevdonom, koterega nositelj pa mora biti znan vsaj enemu članu razsodišča, je treba poslati v rokopisu priloženi zapečateni kuverti, ki nosi isto oznako kot rokopis. Kuverte se odpro na dan razglasitve, t. j. 22. decembra 1955. Objavljena bodo samo imena nagrajenih avtorjev, ostali rokopisi ostanejo na uporabo piscem, Slovenska kulturna akcija pa lahko

Kako, da knjigo prejemo šele za pisateljevo sedemdesetletnico?

Hoteli smo jo izdati že 1945. Usodne razmere so to namero preprečile, a ne pokopale! Bil sem o nujnosti te publikacije tako prepričan in zanjo tako zavzel, da je bil to edini rokopis, ki sem ga s svojim prevodom Dantejevega Pekla rešil — iz našega takratnega pekla... Razumljivo, da vseh teh deset let nisem opustil misli na objavo, najmanj zdaj, ko je Pregelj čisto namerno v stran potisnjen. Še dvakrat nujno in potrebno se mi je zdelo, da ga dvignem kot izraz našega knjižnega ustvarjanja v svobodnem svetu. Tako zdaj za pisateljevo sedemdesetletnico izhaja ta knjiga v obliki, kot jo pač zmore naša emigracija, v prvem letniku knjižnih izdanj Slov. kulturne akcije. Izhaja s komentarjem, ki je obenem študija o pisatelju in njegovem delu; ni pa, na vso žalost, v knjigi vse Pregljeve bibliografije, ki je na nesrečo nisem mogel rešiti; prav ta je bila ena glavnih sestavin v domovini zamišljenega zvezka! Kdor bo ob tem Pregljevem Zborniku-življenjepisu „Moj svet in moj čas“ pričakoval roman, bo razočaran; kdor pa bo v knjigi iskal pravo podobo umetnikovo, iz mozaičnosti njegovih lastnih stvaritev ustvarjeno, jo bo prav gotovo našel; v zadoščenje mu bo! Našo knjigo bogati skoro petdeset fotografij in podob, vse pisateljevo fotografsko gradivo, pa še kaj...

Je poleg tega v XI. zvezku objavljenega gradiva še kaj, kar bi bilo potrebno objaviti, da bi si o Pregljevi umetnosti ustvarili popolno podobo?

Neobjavljenega gradiva je prav gotovo še za novih deset zvezkov. Do sedaj ni v Izbranih spisih Pregljevih dramskih stvaritev (Azazel, Vita, Salve Virgo Catharina ali Ljubljanski študentje, Smrt sv. Cirila, Za mamico, Ribičeva hči in druge), ni tam nekaterih povesti (Joanes Plebanus, Božji mejniki, Umreti nočejo, Njive, Markovič, Stanič...), ni njegovih pesmi (Romantika), predvsem pa do zdaj še niso objavljene v skupnem zvezku številne njegove literarne študije, razprave in kritike, pa osnove naše slovenske dramaturgije, ki ji je Pregelj nedvomno resnični oče: pred njim je nismo imeli! Nekaj drobiža te vrste sem sicer objavil v pričujočem zvezku, manjvrednejše začetnih let in mohorskih koledarskih strani pa puščam ob strani.

Doma o Preglju molče. Kakšno mesto mu po tvojem gre v slovenski književnosti in kritiki?

Da doma molče, se ne čudim. Saj je Pregljevo delo po svoji usmerjenosti pravo nasprotje danes vladajočemu materializmu v domovini. Vso pisateljevo umetnost je mogoče razumeti samo iz gledišča katoliškega idealizma in dualizma — boj med grehom in svetostjo, med duhom in mesom. Zato je „vodilnim“ tam čez danes Pregelj tuj, v kolikor ne oblikuje v svoji umetnosti socialnega punta; pa še tod rešuje vso problematiko povsem iz mistično religiozne globine. Torej tuj vseeno! Pregelj je tipičen baročni umetnik, ki je začel z romantiko in končal z rokokojskim cizeliranjem besede. Po svojem slogu je eklektik z velikansko oblikovno silo, pa z globoko osebno problematiko: prav zato vedno moderen! V bistvu je individualist, četudi piše kolektivne zgodbe. Doma pa si danes hočejo stvarnosti, ne glede na lepoto besede... A kakor koli naj ga trenutno materialisti zavračajo, nedvomno bo ostal v naši literarni zgodovini klasik in prvi pripovednik, mojster naše besede v desetletju 1916 - 1928. V tem času je po svoji umetniški moči nedvomno zasedel mesto, ki ga je v naši slovenski književni umetnosti zapustil Ivan Cankar, in začel z novo romantiko, ki jo je Pregelj mojstrsko razvil v metafizično domačinstvo, da je zdaj prepustil svoje mesto novodobnim „materialnim realistom...“.

Se ti zdi primerno, da Slov. kult. akcija v svoja knjižna izdanja uvršča tudi tako leposlovje, kot je Pregljev „Moj svet in moj čas“; ali bi morda bolj dosegala svoj cilj, če bi objavljala le dela naše zamejske književnosti?

Menim, naj Slov. kult. akcija prvenstveno izdaja izvirna dela zamejskih književnikov. S tem nujno širi literarno ustvarjalnost med emigracij, kar je za našo literarno podobo prvo in najvažnejše. A spričo tega, kako zaničljivo „domovina“ zanika vse literarne in sploh umetnostno-kulturne vrednote, ki so izšle iz religiozne in nacionalne ideologije, je emigracije dolžnost tudi ta, da pomaga pri odkrivanju nepotvorjenih vrednot naše preteklosti, zlasti pa polpreteklosti. Če bereš Stanka Janeža, katerega literarna zgodovina je zdaj učbenik za študente in profesorje (!), boš brž zaznal, kako v tej svoji knjigi ne omenja literarnega dela niti Stanka Majena, ne Narteja Velikonje, ne Jože Lovrenčiča, ne Jalna, najmanj Balantiča; pa tudi ne starejših, kot so Fridrik Baraga in sodobniki; še Slomška samo mimogrede

z avtorjevim pristankom objavi tudi nenagrajeno delo.

6. Pod psevdonimom poslano in nagrajeno delo se more tudi pod psevdonimom izdati, če avtor tako želi.

7. Nagrade so izplačljive v Buenos Airesu.

8. Sodelujoči pristanejo na to, da bodo nagrajena dela izdana v Knjižnem programu Slovenske kulturne akcije za leto 1956 ali kasneje. Nagrajena dramska dela bodo po možnosti tudi uprizorjena. Za oboje bo avtor dobil še redni založbini honorar.

9. Materialistično usmerjena dela ne pridejo v poštev pri razpisu leposlovnih nagrad.

10. Žirijo tvorijo gg. Vinko Brumen, Tine Debeljak, Lojze Geržič, Ruda Jurčec, Milan Komar in Zorko Simčič.

11. Glasovanje razsodišča je tajno, če član razsodišča sam sodeluje pri natečaju, izgubi pravico glasovanja.

12. Razsodišče ima pravico proglasiti kakšno nagrado za nedoseženo, če misli, da predložena dela ne ustrezajo potrebni kakovostni stopnji. Prav tako si pridržuje pravico združiti dve ali več nagrad in jih razdeliti.

ZAHVALA

Slovenska kulturna akcija se zahvaljuje z vso prisrčnostjo glasnikom zamejskih Slovencev širom po svetu, ki so rada brezplačno — eno samo je objavlo zaračunalo in še to z 10% popustom — objavila gornji razpis. Naklonjenost slovenskega časopisja nam je v veliko zadoščenje in vzpodbudo.

Za Slovensko kulturno akcijo:

M. Marolt

omeni! Zato ima emigracija, predvsem Slov. kult. akcija naravnost moralno dolžnost, opozarjati na te naše neminljive vrednote, ki jih danes doma tajé. Tako za letošnji v knjigi poklanjamo Preglja. Nujno pa bomo morali v bližnji bodočnosti uveljaviti Balantiča, Majena, Velikonjo in druge, ki so vsaj toliko vredni kot kak Košak, Grahor, Glazar, Čufar in drugi, kateri vsi imajo danes mesto v „slovenski literarni zgodovini“... S takšnimi izdanji, kot je Pregljeva knjiga, ki naj ji skoraj sledé še drugi naši resnični literarni umetniki, svojo emigracijo kulturno zgodovinsko samo poglobljamo, celotno slovenstvo pa bogatimo z vrednotami, ki so že ustvarjene, pa jih mlajši rod na vso žalost ne pozna!

N. Jeločnik